

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 405/2015
18.02.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Љубице Милутиновић, председника већа, Биљане Драгојевић и Марине Говедарица, чланова већа, у парници тужиоца Б.И. из Б., чији је пуномоћник адвокат П.В. из Б., против тужених Н.и.д.к. Н. АД из Б., кога заступа статутарни заступник директор М.В. и М.В.а из Б., чији су заједнички пуномоћници адвокати В.П., Ј.З. А. и М.М., сви из Б., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужених изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4297/14 од 12.11.2014. године, у седници одржаној 18.02.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужених изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4297/14 од 12.11.2014. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду ПЗ 76/13 од 13.06.2014. године одбијен је тужбени захтев да се обавезу тужени да солидарно на име накнаде нематеријалне штете због повреде части и угледа услед објављивања недозвољене информације исплате тужиоцу износ од 600.000,00 динара са законском затезном каматом од дана пресуђења па до коначне исплате. Тужилац је обавезан да туженима накнади трошкове парничног поступка у износу од 64.150,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 4297/14 од 12.11.2014. године, делимично је преиначена првостепена пресуда у ставу првом изреке тако што је делимично усвојен тужбени захтев и обавезани су тужени да солидарно исплате тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због повреде части, угледа и права личности износ од 100.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 13.06.2014. године као дана пресуђења па до коначне исплате, док је за разлику од 500.000,00 динара са законском затезном каматом тужбени захтев одбијен као неоснован. Тужени су обавезани да тужиоцу солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 121.600,00 динара.

Против другостепене пресуде тужени су благовремено изјавили ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11...55/14), и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се не указује на неку од битних повреда из члана 374. став 2. ЗПП, које би могле бити ревизијски разлог у смислу члана 407. став 1. тачка 2. ЗПП, али се указује на битну повреду из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП која не може бити разлог побијања правноснажне пресуде ревизијом. С тим у вези, нема битне повреде одредаба парничног поступка из члана 355. став 4. ЗПП учињене у другостепеном поступку као наведеног разлога за побијање другостепене пресуде из члана 407. став 1. тачка 3. ЗПП јер другостепена пресуда садржи у образложењу потпуне, јасне и непротивречне разлоге о утврђеним чињеницама и примењеним нормама материјалног права. Суд је донео одлуку о захтеву постављеном у парници на основу утврђених чињеница, на којима је тај захтев заснован. Како правна квалификација битних чињеница и правни основ који тужилац наводи у тужби и образлаже постављени тужбени захтев не везују суд, у смислу члана 192. став 4. ЗПП, за правилност и законитост побијане пресуде немају значаја наводи ревизије да је другостепени суд преформулисао тужбени захтев и одлучио изван граница захтева постављеног тужбом. По оцени овог суда, другостепени суд је у доношењу побијане пресуде правилно одлучио у складу са одредбом члана 3. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању 19.10.2012. године је на интернет порталу дневног листа В.н., чији су издавач и главни и одговорни уредник били тужени, објављен текст “...”. У тексту, чији је комплетан садржај утврђен у првостепеном поступку и цитиран у пресудама нижестепених судова, наведено је да је “...”. Даље су наведена имена, презимена и старост ухапшених лица због трговине дрогом, међу којима и И.И. (...) из Б., као и околности хапшења и ранија осуђиваност осумњичених. У односу на тужиочевог сина наведено је још и то да је “осумњичен да је у стану у П. производио марихуану у лабораторијски контролисаним условима” (уз помоћ једног члана групе), да је он – И.И. “син познатог шаховског велемајстора Б.И. и да је до пре неколико месеци био запослен у касарни Војске Србије у П.. Подаци из информације садржани су у саопштењу МУП-а Смедерево од 19.10.2012. године и проверени су у току првостепеног парничног поступка. У поступку пред првостепеним судом саслушан је и тужилац који је после објављивања информације са оваквим детаљима из његовог приватног живота, без његове сагласности и претходног обавештавања, трпео душевне болове због избегавања и промене понашања његове родбине и пријатеља, као и људи из околине. Поред спорног, уследили су и текстови у писаним медијима у листовима Н. и К. са истом информацијом.

Првостепени суд је на основу утврђеног чињеничног стања одбио тужбени захтев из разлога што је у спорном тексту верно пренета и објављена информација о хапшењу тужиоцевог сина, садржана у званичном полицијском извештају, уз оцену да је објављена информација о хапшењу сина познатог шаховског велемајстора као јавне личности опште позната и од интереса за јавност, а као таква није недопуштена у смислу члана 43. став 1. Закона о јавном информисању.

Другостепени суд је полазећи од истих чињеница заузео супротно правно становиште да се спорна информација тиче приватног живота тужиоца, који није лице са ограниченим правом на заштиту приватности, те није могла бити објављена без његовог пристанка, због чега постоји повреда тог права и одговорност тужених за насталу штетну последицу. Применом одредаба чл. 154, 155 и 200. Закона о облигационим односима у вези чл. 9, 43. став 1. и 45. Закона о јавном информисању, преиначио је првостепену пресуду и досудио тужиоцу накнаду штете у висини од 100.000,00 динара са припадајућом законском затезном каматом.

Неосновани су наводи и разлози ревизије тужених којима се у наведеном делу побија другостепена пресуда због погрешне примене материјалног права. Одлука о досуђеној накнади штете тужиоцу образложена је довољним и ваљаним разлозима које у потпуности прихвата и Врховни касациони суд.

Правилан је закључак другостепеног суда да објављено саопштење (верно пренето из полицијског извештаја) о хапшењу лица које је осим подацима о имену, презимену и годинама старости, као и пребивалишту, идентификовано и наводима да је реч о сину познатог шаховског велемајстора Б.И., овде тужиоца, представља информацију из сфере приватног живота тужиоца. Њоме се превазилази садржина и дејство саопштења о догађају који представља хапшење одређене групе лица осумњичених за одређена кривична дела, као информација од значаја за јавност, већ се улази у домен приватности тужиоца, на кога се информација примарно и суштински не односи, истицањем његовог сродничког односно родитељског односа са једним од ухапшених. Без тог детаља из тужиоцевог приватног живота, информација у целини и сама по себи, као верно пренета из званичног службеног извештаја надлежног органа унутрашњих послова и истинита, не би била подобна да повреди неко заштићено лично право. У том погледу би одговорност тужених као оснивача и одговорног уредника за објављени текст била искључена у смислу члана 82. у вези члана 80. став 1. Закона о јавном информисању ("Службени гласник РС" бр. 43/2003...41/2011). Међутим, тужени одговарају по члану 80. став 2. овог закона за штету проузроковану тужиоцу недопуштеним објављивањем истините информације из његовог приватног живота јер за то објављивање нису имали његово допуштење (члан 43. став 1, 2 и 3), нити су били ослобођени обавезе да га захтевају (члан 45. у вези члана 9).

Право на приватан живот и приватност гарантовано је чланом 8. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, као дела нашег уставног и

правног поретка (чл. 18. и 194. Устава РС). Због повреде права на приватан живот, која је код њега проузроковала душевне болове, тужиоцу припада право на судску заштиту у парници и накнаду нематеријалне штете на основу чл. 46. и 79. Закона о јавном информисању у складу са општим правилима облигационог права из члана 200. у вези чл. 154. и 155. Закона о облигационим односима. Душевни болови тужиоца због повреде права на приватан живот и приватност као личног добра садржаног у општем појму субјективних права и права личности представља правно признати облик нематеријалне штете, за који му као оштећеном, према критеријумима из става 2. члана 200. овог закона, припада правична новчана сатисфакција. Висина ове накнаде правилно је досуђена побијаном другостепеном пресудом у складу са значајем повређеног добра и циљем коме служи та накнада.

Пасивна легитимација и одговорност тужених правилно је одређена у складу са одредбама члана 80. Закона о јавном информисању према моменту недопуштеног објављивања информације којом је тужиоцу проузрокована штета. Околност да је тужилац личност позната у јавности не води ограничењу његовог права на заштиту приватности у смислу чл. 9. и 45. тачка 2. Закона о јавном информисању. Објављивање чињенице да је један од ухапшених лица осумњичених за кривично дело тужиочев син не представља оправдан и законом признати интерес јавности у том смислу.

Према изричитој одредби члана 407. став 2. ЗПП, ревизијом се не може побијати правноснажна пресуда због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања. Зато такви наводи у ревизији тужених нису узети у обзир и посебно цењени.

Правилна је и одлука о трошковима поступка која је донета на основу члана 163. став 1. и 2. у вези чл. 153. и 154. ЗПП.

Како не постоје разлози због којих је ревизија изјављена, нити разлози на које ревизијски суд пази по службеној дужности, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци ове пресуде.

**Председник већа-судија
Љубица Милутиновић,с.р.**